

Dosarul nr.2ra-978/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central, judecător: V. Pîslariuc

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: A. Panov, A. Bostan, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mariana Bordeianu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Bordeianu către Dan Bordeianu, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecției Familiei Orhei și Direcția Asistență Socială și Protecției Familiei și Copilului Fălești, cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Dan Bordeianu și casată hotărârea din 18 martie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă:

La 26 decembrie 2018, Bordeianu Mariana, reprezentată de avocatul Dolgu Natalia, împuternicită prin mandatul seria MA nr.1338056 din 05 decembrie 2018, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bordeianu Dan, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei și Copilului Fălești, prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii înaintate reclamanta a indicat că, la 06 noiembrie 2013, de către OSC Orhei a fost înregistrată căsătoria sa cu pârâtul Bordeianu Dan, care a fost desfăcută la 06 ianuarie 2015, motiv servind faptul că pârâtul era consumator de droguri și avea un comportament straniu și îi era frică pentru viața ei și a copilului minor comun XXX.

Prin hotărârea de Judecătoria Orhei, sediul Central din 04 iulie 2017, pârâtul Bordeianu Dan a fost obligat să achite pensia de întreținere a copilului minor în cuantum de 1000 de lei lunar, iar domiciliul copilului minor XXX a fost stabilit cu

reclamanta Bordeianu Mariana.

De la momentul desfacerii căsătoriei și până în prezent pârâtul nu contribuie nici într-un mod la întreținerea copilului minor, contrar obligației ce-i revine conform prevederilor art. 74 Codul familiei, acumulând restanță la pensia de întreținere pentru perioadele decembrie 2017-februarie 2018 și iunie-septembrie 2018 în sumă de 7000 de lei.

Valoarea minimului de existență pentru anul 2018 pentru copil de vârsta 1-6 ani constituie 1500,30 de lei, majorându-se cheltuielile pentru întreținerea copilului, iar pârâtul nu are grijă de copil, nu îl ajută financiar și nu participă în niciun mod la creșterea și educarea acestuia, sarcina aceasta căzând în exclusivitate pe umerii reclamantei, circumstanțe ce în opinia reclamantei constituie temei pentru majorarea cuantumului pensiei de întreținere în sumă de 1500 de lei lunar. Totodată, pârâtul Bordeianu Dan de la momentul desfacerii căsătoriei și până la moment nu se interesează de copilul minor, ba din contra mereu o amenință cu violență, ea fiind nevoită să se adreseze la organele de drept, iar la 11 octombrie 2017 a fost emisă și Ordonanța de Protecție pe o perioadă de 90 de zile.

Pârâtul Bordeianu Dan este un consumator de droguri de mai bine de 4 ani, devine agresiv și are un impact negativ asupra dezvoltării fizice și emoționale a copilului, totodată, pârâtul anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare, iar în prezent prin Sentința Judecătorei Orhei din 10 iulie 2017 este condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, ispășind pedeapsa în penitenciar.

Exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să aibă în vedere interesul superior al copilului și să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin menținerea relațiilor personale cu el, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale, precum și prin reprezentarea sa legală, însă nu pot fi în detrimentul copilului, concepte ce au fost neglijate complet de către pârâtul Bordeianu Dan.

Astfel, consideră reclamanta că sunt întrunite condițiile prevederilor art. 67 lit. a) și lit. h) din Codul familiei, potrivit cărora, părinții urmează a fi decăzuți din drepturile părintești în cazul în care se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, precum și în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului. Faptul, că tatăl copilului, pârâtul Bordeianu Dan, nu contribuie nici într-un mod la întreținerea și educarea copilului, eschivându-se de la plata pensiei de întreținere, contrar obligațiilor ce îi revin, este un consumator de droguri și influențează negativ dezvoltarea emoțională și fizică a copilului, aplică violența, constituie temei de decădere din drepturile părintești față de copilul minor XXX.

Prin hotărârea din 18 martie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central, acțiunea a fost admisă, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere stabilit prin hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Central din 04 iulie 2017, fiind încasat de la Bordeianu Dan în beneficiul Marianei Bordeianu pensia pentru întreținerea copilului minor XXX în

sumă bănească fixă în mărime de 1500 de lei lunar, începând cu data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești și până la schimbarea situației materiale sau familiale a părților, însă nu mai târziu de majoratul copilului.

S-a decăzut Bordeianu Dan din drepturile părintești în privința copilului minor XXX. S-a încasat de la Bordeianu Dan, în beneficiul reclamantei Bordeianu Mariana, cheltuielile de judecată în sumă de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. S-a încasat de la Bordeianu Dan, pentru examinarea pretenției cu privire la majorarea pensiei de întreținere în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 180 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 08 aprilie 2019, Bordeianu Dan, prin intermediul serviciului poștal, a contestat-o cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea decăderii din drepturile părintești, cu emiterea în această parte a unei noi soluții de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat, s-a casat parțial hotărârea primei instanțe și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost respinsă în partea decăderii din drepturile părintești a lui Dan Bordeianu.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că analizând situația de fapt prin prisma prevederilor legale, cum și din considerentul că partea apelantă nu a contestat hotărârea instanței de fond în partea modificării cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul nu va da apreciere și nu va verifica legalitatea hotărârii în această privință, or, partea apelantă a înaintat obiecții doar în partea decăderii din drepturile părintești. Urmare a acestui fapt și ghidându-se de principiul disponibilității părților și examinării pricinii în apel în limitele pretențiilor din apel, principii consfințite și obligatorii potrivit dispozițiilor art. art. 27 și 373 Cod de procedură civilă, Colegiul va supune verificării hotărârea instanței de fond doar în partea atacată, adică în partea admiterii pretenției reclamantei privind decăderea pârâtului din drepturile părintești.

Astfel, instanța de apel a conchis despre incorectitudinea soluției instanței dată în această parte, deoarece la capitolul respectiv actele pricinii denotă lipsa unei situații faptice real existente și a cadrului legal ce ar permite decăderea din drepturile părintești a pârâtului Bordeianu Dan.

Conform dispozițiilor art. 67 lit. a) și lit. h) Codul familiei, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere sau în alte cazuri, când aceasta o cer interesele copilului.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că tatăl copilului nu se eschivează de la plata pensiei de întreținere a copilului, dar a admis restanțe pentru o perioadă de 7 luni. Mai mult, pârâtul nici nu s-a opus faptului majorării cuantumului pensiei, fiind de acord cu hotărârea în această parte și asumându-și obligația de a o achita.

Totodată, Colegiul atestă că reclamanta nu a prezentat alte oricare probe, ce ar demonstra temeinicia pretenției sale, privind decăderea din drepturile părintești a

tatălui copilului. Or, faptul că ultimul a fost condamnat nu constituie în sine un temei suficient pentru a institui restricții atât de drastice la exercitarea drepturilor părintești.

Din contra, potrivit materialelor pricinii și circumstanțelor constatate de instanța de apel, acestea denotă existența unui interes viu și real al tatălui față de copil, acesta având ca scop asigurarea unei dezvoltări și instruirii benefice a copilului, o stabilitate și conform, cum și siguranța fizică, psihică și mintală a copilului în procesul de creștere, instruire și dezvoltare.

De alt fel, Bordeianu Mariana nu a prezentat probe suficiente, utile și pertinente, care să confirme eschivarea cu rea-credință a apelantului, în calitate de părinte, de la exercitarea obligațiilor părintești față de fiul minor XXX. Or, instanța reiterează, că anume rea-credința a părintelui în raport cu drepturile copilului constituie temei de decădere a acestuia din drepturile părintești.

La 15.05.2020, Mariana Bordeianu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de fond corect a concluzionat admiterea cerinței de decădere din drepturi, reținând faptul că, împreună cu copilul minor au devenit victimele violenței în familie, fapt confirmat prin ordonanța de protecție privind aplicarea măsurilor de protecție, totodată și faptul că intimul a fost anterior condamnat de câteva ori și la moment își ispășește pedeapsa în penitenciar, fiind dependent de droguri.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă pretenția cu privire la decăderea din drepturile părintești a lui Dan Bordeianu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 30 ianuarie 2020 și comunicată participanților la proces la 19 martie 2020 (f. d. 134), iar recursul a fost declarat la 15 mai 2020. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Mariana Bordeianu, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Mariana Bordeianu, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Mariana Bordeianu.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării

recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Mariana Bordeianu.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru